

Rapportage Sociale Voedseltuin Stichting De Kleine Boerderij 2023

16 vrijwilligers, 80 huishoudens met een smalle beurs, 1647 courgettes, 4 basisscholen, 12 workshops, 565 kroppen sla, 60 kinderen, 26 partners, tientallen donateurs en prime time op NPO2. We kijken met trots terug op een mooi eerste teeltjaar van Stichting De Kleine Boerderij in Oosterwolde!

Door: Hester van der Werff – coördinator Stichting De Kleine Boerderij

Inhoud

Inleiding	3
Doelstelling DKB	4
Voor wie is de sociale voedseltuin?.....	4
Mijlpalen 2022-2023	5
Resultaat sociale voedseltuin 2023	6
Wat hebben we geoogst?.....	6
Voedseleducatie voor een gezonder leven.....	7
Onze bijdrage aan de lokale biodiversiteit	8
Financiën	9
Samenwerkingsverbanden en partners.....	10
Mediabereik	12
Fase 2: een grote sociale voedseltuin gericht op zelfoogsten	13
3 nieuwe Sociale Voedseltuinen in Friesland	13
Ondernemers, overheid en zorgverzekeraar maken dit mogelijk	13

Inleiding

Voor u ligt de rapportage van het eerste teeltseizoen (lente 2023 t/m herfst 2023) van stichting De Kleine Boerderij (DKB) in Oosterwolde. Stichting DKB is opgericht in december 2022. In februari 2023 ging 'de schep in de grond' op het perceel grond naast de Rijweg 107. Het perceel meet 1200m² en werd volledig ingezet om onbespoten groenten te verbouwen voor huishoudens met een smalle beurs in de gemeente Ooststellingwerf. In mei kwamen de eerste groenten van het land en sinds die week is de voedselbank Ooststellingwerf structureel, iedere week, tot en met oktober voorzien van onbespoten groenten, aardappels, kruiden en fruit. Elke donderdagochtend is door een vaste kern vrijwilligers de oogst van het land gehaald, gewassen en in kratten gedaan. De vrijwilligers van de voedselbank haalden deze gevulde kratten aan het einde van de ochtend op, zodat de cliënten van de voedselbank de verse groenten de volgende dag in hun pakket ontvingen.

Naast levering aan de voedselbank is een start gemaakt met het ontvangen van mensen op de tuin, die zelf groenten kwamen oogsten (de 'zelfoogsters'). De vrijwilligers van DKB kregen wekelijks groenten mee naar huis, als dank voor hun geweldige inzet.

In totaal zijn er ruim 5.000 eenheden groenten geleverd.

Ook is een begonnen met de educatieve werkzaamheden van de stichting door zelfoogsters en basisschoolkinderen te ontvangen op de tuin, workshops te geven en recepten aan te bieden om gezonde maaltijden te maken. We werkten hierin samen met stichting Scala (Ooststellingwerf), Caleidoscoop (Heerenveen) en het leger des heils/buurthuiskamer Oosterwolde.

Alle groenten zijn geteeld in harmonie met de natuur; we gebruiken geen pesticiden of kunstmest en stimuleren de biodiversiteit door het zaaien van inheemse bloemen, het plaatsen van insectenhôtels en takkenrillen en het in bloei laten komen van groenten die een waardplant vormen voor bepaalde zeldzame insecten zoals de koninginnenpage.

De voorbereidingen voor fase 2 van DKB, het opzetten van een grote zelfoogsttuin in Fochteloo, waren in gevorderd stadium. Het bodemonderzoek en stikstofonderzoek waren gedaan en de vergunningaanvraag is in september ingediend bij de gemeente. Helaas heeft de eigenaar van het land eind oktober besloten zich terug te trekken door protest tegen de sociale voedseltuin van een van de omwonenden. Vanzelfsprekend is dit een teleurstelling. Maar, op dit moment (begin november) zijn we samen de gemeente Ooststellingwerf hard op zoek naar een alternatieve locatie in of rond Oosterwolde. We hebben er alle vertrouwen in dat dit gaat lukken, zodat we in het voorjaar van 2024 kunnen starten met de voorgenomen fase 2: een grote sociale voedseltuin waar 200 huishoudens wekelijks verse groenten kunnen halen en waarmee we de voedselbank structureel kunnen blijven voorzien van groenten, fruit, aardappelen en kruiden.

Deze rapportage biedt een overzicht van de resultaten van de sociale voedseltuin, inclusief de ondernomen voedsel educatieve initiatieven, de methoden van groenteverbouw, de financiële huishouding, samenwerkingsverbanden, mediabereik en de voorziene plannen en acties voor 2024.

Doelstelling DKB

Het doel van DKB is om huishoudens in de gemeente Ooststellingwerf in de laagste inkomenscategorie (mensen die bijvoorbeeld afhankelijk zijn van de voedselbank) gratis te voorzien van lokale, duurzaam geteelde groenten en hen handvatten te geven om hiermee gezonde, budgetvriendelijke maaltijden te maken. De groenten worden in harmonie met de natuur geteeld, zonder bestrijdingsmiddelen en kunstmest, om de biodiversiteit in de omgeving te vergroten.

Voor wie is de sociale voedseltuin?

Onze sociale voedseltuin is voor mensen met een smalle beurs in de brede zin van het woord. Mensen die afhankelijk zijn van de voedselbank. Mensen in een uitkeringssituatie. Mensen die tijdelijk of al langer de eindjes even niet meer aan elkaar kunnen knopen.

We leveren direct aan de voedselbank, in Oosterwolde gaat het hier om 60 tot 80 huishoudens. Voor het zelf-oogsten in onze tuin hanteren we vergelijkbare voorwaarden als bij de zusteruin 'Vitaal en Sociaal' in Nieuwehorne. Mensen die financieel in de knel zitten, zijn welkom om eigenhandig groenten te oogsten. Ze kunnen doorverwezen worden door de voedselbank of zichzelf bij ons aanmelden. Een kort gesprek volgt, waarin we hun omstandigheden bespreken en informeren naar de grootte van het gezin dat van de groenten afhankelijk is. Hierna staat het ze vrij om de tuin te bezoeken. We hebben bewust gekozen voor een toegankelijke benadering, aangezien deze mensen al vaak genoodzaakt zijn geweest hun financiële gegevens met meerdere instanties te delen.

In het komende jaar streven we ernaar om een samenwerking op te zetten met Stichting Leergeld en de gemeente Ooststellingwerf, met als doel nog meer mensen die het moeilijk hebben te bereiken en hen uit te nodigen om te komen oogsten op de tuin.

Bekijk hier het filmpje dat we samen met 3 andere sociale voedseltuinen maakten. Er wordt kort en bondig uitgelegd hoe sociale voedseltuinen bijdragen aan de brede welvaart.

<https://youtu.be/gauzoMTedGk?si=L2LCvHP8vobFaawD>

Mijlpalen 2022-2023

December 2022: de stichting is opgericht en het bestuur is compleet: met Bouwe de Boer (voorzitter), Fimke Hijlkema (secretaris) en Erna van der Werff (penningmeester) staat er een stevig bestuur met een groot sociaal hart en netwerk.

Maart 2023: tijdens de vrijwilligers dag 'NL Doet' [zetten tientallen mensen de schouders eronder](#). Samen vormen we de basis voor de sociale voedseltuin.

April: door een crowdfunding actie ontvangen we donaties van bedrijven en particulieren. Hiermee kunnen we de benodigde zaden en materialen aanschaffen. We beginnen met zaaien!

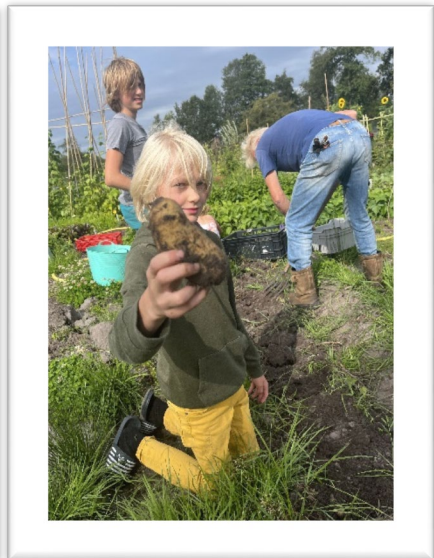
Mei: de eerste oogst: radijsjes en sla.

24 juni: tijdens de open dag ontvangen we vele geïnteresseerden op de tuin.

Juni t/m oktober: elke donderdagochtend staan de vrijwilligers om 09:00 uur op de tuin om te oogsten voor de voedselbank, te wieden, te zaaien en water te geven. Van de late lente tot en met de herfst oogsten we genoeg groenten, fruit, aardappelen en kruiden om 60-80 huishoudens wekelijks te voorzien.

Elke vrijdag gaan we de lege plekken langs die de geogste groenten hebben achtergelaten en zetten we er direct nieuwe plantjes in. Zo zijn we elke week verzekerd van doorgaande oogst. We oogsten meer dan 5000 eenheden groenten.

Oktober - december: de laatste oogst dag voor de voedselbank. De komende maanden besteden we aan opruimen, compost aanbrenge, fondsen werven, plannen maken en voorbereiding voor het volgende jaar. De workshops 'gezond eten en koken' op de basisscholen lopen door.

Resultaat sociale voedseltuin 2023

Wat hebben we geoogst?

Van mei t/m oktober werd er volop geoogst in de tuin, waarbij het merendeel ten goede kwam aan de voedselbank. Elke donderdagochtend werden de volle kratten groenten opgehaald. De zomerperiode tot en met de late herfst voorzag onze oogst de 60 tot 80 huishoudens van de voedselbank van voldoende groenten om meerdere avondmaaltijden mee te bereiden.

Naast de reguliere bijdrage aan de voedselbank waren er ook individuele zelfoogsters die hun verse groenten direct van het land haalden, sommigen wekelijks, anderen af en toe. Ook droegen we bij aan twee lokale weggeefkasten. Onze vrijwilligers gingen ook niet met lege handen naar huis; zij namen wekelijks de 'tweede keus' groenten mee, die niet ideaal waren voor de voedselbank, maar waar zij erg content mee zijn.

Elke week hebben we de oogst geregistreerd. Dit doen we om zicht te krijgen op het resultaat en om een goede teeltplanning te kunnen maken voor het volgende jaar. Tussen mei en oktober zijn er meer dan 5000 eenheden groenten van de tuin geleverd aan huishoudens die leven rond de armoedegrens.

Totaal geoogst 2023			
Andijvie	127	Boerenkool bos	76
Broccoli	86	Koolrabi per stuk	89
Krop sla rood	292	Pluksla zakje	44
Krop sla groen	273	Naoogst Broccoli (kleine broccoli)	66
Courgette	1647	Zak sperziebonen	275
Radijs bosje	155	Bos verse uien (4 stuks)	49
Sugar snaps zak	20	Bos rode bietjes	314
Bloemkool	32	Aardappels kilo	185
Spitskool / witte kool	78	Venkel	52
NZ Spinazie zak	58	Snackkomkommer emmertje	16
Snijbiet bos	102	Rode kool	21
Peterselie bosje	87	Bos wortels	147
Bosui bosje	10	Klein kratje tomaatjes	5,5
Prei	125	Bleekselderij bos	63
Pompoen	184	Krat druiven	1
Aardbeien doosje	50	Krat appels/peren	4
Palmkool bos	87	Pastinaak bos	39
Russische bladkool bos	213		

Voedseleducatie voor een gezonder leven

In 2023 hebben we samenwerking opgezocht met de welzijnsorganisaties Scala (Oosterwolde) en Kaleidoscoop (Heerenveen). Deze organisaties huren DKB nu in om interactieve voedseleducatie workshops te verzorgen voor schoolkinderen. We gaan in deze workshops actief met de kinderen aan de slag, bijvoorbeeld door samen te koken met oogst van de tuin. Deze zomer hebben we met de kinderen groentepannekoekjes gebakken op de tuin, waarbij ook de sociale huiskamer van het Leger des Heils in Oosterwolde betrokken was. In het komende jaar zijn we voornemens om deze samenwerkingsverbanden verder uit te breiden.

Vanaf september bezoeken we elke week een andere basisschool in Heerenveen om creatieve kookworkshops voor kinderen te organiseren. Deze workshops zijn specifiek ontworpen om kinderen kennis te laten maken met groenten, biodiversiteit en het verbouwproces van groenten.

Ook zijn we in gesprek met Rotary Oosterwolde, zij hebben DKB benaderd met het verzoek om in 2024 een reeks gezonde kookworkshops te organiseren als onderdeel van hun 'Healthy Kids' programma.

Oogsten en pannenkoeken bakken

Wat In de moestuin van De Kleine Boerderij ga je pannenkoeken bakken met groenten en fruit uit de tuin. Het fruit en de groenten oogst je zelf. En eieren voor in het beslag? Die haal je vers uit het kippenhok.

Voor wie 7 t/m 10 jaar Max. 15 kinderen

Wanneer Vrijdag 14 juli 14:45 tot 16:00 uur

Waar Rijweg 107 Oosterwolde

Met wie Hester vd Werff van De Kleine Boerderij

Juli 2023

Naast deze meer 'formele' vorm van voedseleducatie, hechten we veel waarde aan de informele leerervaringen die onze sociale voedseltuinen bieden. Deze educatie vindt op een natuurlijke wijze plaats wanneer bezoekers hun groenten komen oogsten. Ze nemen hun kinderen mee, die helpen bij het oogsten van bijvoorbeeld wortels, en leren zo spelenderwijs over het verbouwen van groenten. Ze praten met de vrijwilligers, delen recepten en vertrekken met een tas vol groenten om thuis mee te experimenteren. Vaak kiezen ze voor groenten die nieuw voor hen zijn, aangemoedigd door tips en receptideeën van de vrijwilligers.

Deze aanpak is vooral waardevol voor mensen in een moeilijke financiële situatie, die op deze manier actief betrokken raken en worden uitgenodigd om deel te nemen in de tuin. Het is daarbij belangrijk te benadrukken dat meehelpen in de tuin nooit een vereiste is om te mogen oogsten.

Wanneer we minder bekende groenten zoals snijbiet en palmkool leveren aan de voedselbank, voegen we een korte uitleg en recepten toe, zodat ontvangers weten hoe ze deze kunnen bereiden. We verwijzen ook naar onze social media, waar we regelmatig recepten en kookinspiratie delen.

Wat (voor groenten) krijgen we nou?
Komende tijd zit er regelmatig bladkool en regenboog snijbiet in je pakket.
Dit zijn onbekende groenten die je niet snel in de winkel vindt. Daarom hier een paar lekkere recepten, zodat je weet wat je er mee kan maken.

Bladkool **Regenboog snijbiet** **Palmkool**

Onze bijdrage aan de lokale biodiversiteit

Onze tuin levert niet alleen gezond voedsel, maar draagt ook bij aan het verrijken van onze lokale natuur. In onze tuin verbouwen we meer dan 80 soorten groenten, fruit en kruiden, bloemen en struiken. Deze diversiteit trekt een scala aan dieren aan, zoals insecten, vogels en kleine zoogdieren, en creëert een levendige ecologische habitat.

We gebruiken geen chemische bestrijdingsmiddelen, kunstmest en pesticiden en kiezen voor natuurlijke onderhoudsmethoden. Dit bevordert een gezondere bodem en omgeving, essentieel voor het behoud van biodiversiteit.

Onze vrijwilligers hebben een insectenhotel gebouwd, wat niet alleen een toevluchtsoord voor nuttige insecten is, maar ook educatief waardevol is. Bezoekers kunnen zien hoe leuk en makkelijk het is om insecten naar je tuin te trekken. Een ecologische tuin bevordert niet alleen de biodiversiteit, maar ook het bewustzijn van het belang ervan bij bezoekers.

Financiën

Het eerste teeltseizoen van DKB zijn voornamelijk kosten gemaakt voor inkopen van zaden, pootgoed, materialen en coördinatiekosten. Er is bewust heel zuinig aan gedaan om de financiën te sparen voor de opzet van de grotere sociale voedseltuin in 2024.

De subsidies van de gemeente Ooststellingwerf en het regiofonds worden uitgesmeerd over de periode waarvoor ze zijn bedoeld (Ooststellingwerf 2024-2026) en staan daarom in delen (per jaar) op de begroting.

Exploitatiebegroting Stichting De Kleine Boerderij 2023 (1200m2)

UITGAVEN		
Kostensoort	Omschrijving	Bedrag
Hardware moestuin	Gereedschap	€ 433
	Grondverbetering	€ 1.016
	Materialen gefinancierd door S&V/Ministerie	€ 11.992
	...	
Totaal hardware moestuin		€ 13.441
Software moestuin	Poot- en plantgoed	€ 363
	Zaigoed	€ 466
	Kweekmaterialen	€ 406
	Verpakkingsmateriaal	€ 151
	...	
Totaal software moestuin		€ 1.387
Personeelskosten	Coördinatiekosten / tuinderskosten	€ 9.000
	...	
	...	
Totaal personeelskosten		€ 9.000
Bedrijfsvoering	Promotie	€ 454
	Bankkosten	€ 171
	Kantiekosten	€ 170
	Kantoorbenodigdheden	€ 29
	Kosten workshops	€ 25
	Overige bedrijfskosten	€ 640
	...	
Totaal bedrijfsvoering		€ 1.489
Totaal Uitgaven		€ 25.317

INKOMSTEN		
Inkomstensoort	Omschrijving	Bedrag
Sponsoren en giften	Donaties via QR code	€ 1.014
	Donaties via bankoverschrijving	€ 9.530
	Plukgeluk	€ 2.500
	...	
Totaal sponsoren en giften		€ 13.044
Commerciële activiteiten	Opbrengsten workshops Scala	€ 180
	Verkoopopbrengsten	€ 73
	Opbrengsten workshop Caleidoscoop H'veen	€ 2.500
Totaal commerciële activiteiten		€ 2.753
Subsidies	Regiofonds eerste voorschot	€ 12.500
	Gemeente Ooststellingwerf - juli tm dec 23	€ 3.590
	Ministerie SoZa via S&V- uren tuinder	€ 23.232
	Ministerie SoZa via S&V - materiaalkosten	€ 11.992
Totaal subsidies		€ 51.314
Totaal Inkomsten		€ 67.111

Tekort/over	€ 41.794
-------------	----------

Exploitatiebegroting Zelfoogsttuin DKB 2024 (250 huishoudens wekelijks groenten)

UITGAVEN		
Kostensoort	Omschrijving	Bedrag
Hardware sociale zelfoogsttuin	Agrarische materialen en gereedschap	€ 10.000,00
	Grondbewerking- en verbetering (eenmalig) natte delen	€ 7.800,00
	Investering toegankelijkheid (parkeren, bestrating)	€ 9.000,00
	Bergvoorziening gereedschappen	€ 2.000,00
	Twee Rovero tunnelkasten / wandelkappen	€ 5.000,00
	Investering composttoilet en koffie- en schuulvoorziening medewerkers (keet)	€ 7.000,00
	Mini trekker tbv frezen en grasmaaien	€ 15.000,00
	Onderhoud: materialen/ gereedschap	€ 500,00
	...	
	...	
	Totaal hardware moestuin	€ 56.300,00
Software sociale zelfoogsttuin	Zaden, pootgoed, fruitboompjes	€ 8.000,00
	Verpakkingsmateriaal	€ 500,00
	...	€ -
	...	
Totaal software moestuin	€ 8.500,00	
Personeelskosten	ZPP tuinder in opleiding 30 euro per uur, 16 uur per week, 10 mnd	€ 19.200,00
	Coördinatie & meewerkend voorvrouw 16 uur per wk zpp 40e 12 mnd	€ 30.720,00
	...	
	...	
Totaal personeelskosten	€ 49.920,00	
Bedrijfsvoering	Promotie	€ 500,00
	Bankkosten	€ 100,00
	Kantiekosten	€ 400,00
	Kantoorbenodigdheden	€ 50,00
	Kosten workshops	€ 400,00
	Overige bedrijfskosten	€ -
	Leges en rapporten tbv nieuwe locatie	€ 1.500,00
	...	
	...	
	Totaal bedrijfsvoering	€ 2.950,00
Totaal Uitgaven	€ 117.670,00	

Tekort/over	€ 20.457,26
-------------	-------------

INKOMSTEN		
Inkomstensoort	Omschrijving	Bedrag
Sponsoren en giften	Bijdrage De Friesland - Sociale Voedseltuinen Nederl	€ 17.000
	Bijdrage Rabobank - Sociale Voedseltuinen Nederland	€ 17.000
	Overige sponsors	€ 10.000
	Donaties via QR code	€ -
	Donaties via bankoverschrijving	€ -
	...	
	...	
	...	
	...	
	Totaal sponsoren en giften	€ 44.000
	Commerciele activiteiten	Rotary healthy kids workshops
Scala naschools aanbod workshops		€ 2.500
Caleidoscoop H'veen workshops		€ 2.500
...		
...		
Totaal commerciële activiteiten	€ 7.000	
Subsidies	Gemeente Ooststellingwerf - jan tm dec 24	€ 7.833
	Regiofonds slotbetaling	€ 37.500
	...	
Totaal subsidies	€ 45.333	
Restbalans (buffer/reservering?) 2023		€ 41.794,26
Totaal Inkomsten	€ 138.127	

Samenwerkingsverbanden en partners

In 2023 is veel aandacht besteed aan het leggen van contacten en vormen van samenwerkingen.

De Voedselbank Ooststellingwerf is een essentiële schakel om ervoor te zorgen dat het voedsel uit de sociale voedseltuin daadwerkelijk de huishoudens bereiken die ze het hardst nodig hebben. Ook hebben we goed contact met het distributiecentrum van de Voedselbanken Friesland. Hier hebben we deze zomer een overschot courgettes aan kunnen leveren.

Voor educatie werken we samen met de welzijnsorganisaties Caleidoscoop (Heerenveen) en Scala (Oosterwolde) en de buurthuiskamer / Leger Des Heils Oosterwolde.

Daarnaast ondersteunen diverse partners uit het bedrijfsleven en de overheid onze sociale voedseltuin, waaronder gemeente Ooststellingwerf, Rabobank, Fonds De Friesland, Mulder dier en Tuin, De Samenwerking, De Werven Notarissen, ABS Autoherstel, Van Beets hoveniers, kerken in Makkinga, Elsloo, Boijl, netwerk overwerken, Scheffer Media, GreenInclusive, Vereniging Circulair Friesland, Arcadia, Generatie Fryslân 2035, Learning Hub Friesland, Plukgeluk, sociale voedseltuin De Pluymerije in Darp, sociale voedseltuin Kiemhuistuin in Wilhelminaoord. Hun hulp varieert van kennis en netwerken tot in kind hulp en financiering.

De samenwerking met de sociale voedseltuin 'Sociaal en Vitaal' in Nieuwehorne is erg goed, we hebben veel geleerd van hun kennis en ervaring. Coördinatoren Loraine Westerneng en Hester van

der Werff hebben regelmatig samen presentaties gegeven aan diverse partijen, waaronder de Rabobank, Circulair Fryslân, Fonds De Friesland en Voedselbanken Friesland.

Deze samenwerking heeft geleid tot het plan om het concept 'sociale voedseltuinen' in 2024-2026 uit te breiden naar vijf locaties in Fryslân. Dit doen we in samenwerking met het ministerie van Sociale Zaken, de Rabobank, Fonds De Friesland en lokale overheden. Zie 'bewezen aanpak en opschaling'.

Mediabereik

In 2023 is er veel media-aandacht geweest voor Stichting De Kleine Boerderij. We merken, dat het thema voedselarmoede erg leeft en dat deze lokale aanpak mensen erg aanspreekt. Een overzicht:

Tv

https://www.npostart.nl/POW_05686647 De Kleine Boerderij in NPO's 'Stand van Nederland' over brede welvaart

Omrop Fryslân radio/tv/online

<https://www.omropfryslan.nl/nl/nieuws/1225173/hester-wil-in-heel-noord-nederland-pluktuinen-voor-de-kleine-portemonnee>

[Minima krijgen groenten uit de sociale voedseltuin van De Kleine Boerderij uit Oosterwolde - Omrop Fryslân \(omropfryslan.nl\)](#)

Krant

<https://lc.nl/friesland/ooststellingwerf/De-rijkdom-van-een-gedeelde-oogst-28294202.html>

<https://frieschdagblad.nl/regio/Sociale-voedseltuin-De-Kleine-Boerderij-in-Oosterwolde-krijgt-vorm-28278354.html>

<https://nieuweooststellingwerf.nl/dorpen/De-Kleine-Boerderij-in-Fochteloo-werkt-aan-zelfoogsttuin.-Doel-is-200-tot-250-huishoudens-met-laag-inkomen-te-voorzien-van-lokaal-en-duurzaam-geteelde-groenten-28536535.html>

Online

<https://fossylfrij.frl/de-kleine-boerderij-nieuwe-sociale-voedseltuin-fryslan/>

<https://www.of.nl/tag/de-kleine-boerderij/>

<https://www.deurwaarderscollectiefnederland.nl/?p=9704>

<https://www.andersoud2030.nl/businesscooperative/nieuws/nieuwe-sociale-voedseltuin-fryslan>

<https://eetbaarfryslan.frl/2023/03/06/sociale-voedseltuinen-groente-voor-iedereen/>

<https://wnl.tv/2023/10/13/grote-welzijnsverschillen-tussen-provincie-en-grote-steden-waar-je-gelukkig-van-wordt-is-zingeving/>

Podcast

DKB in 'De Friese Voetafdruk' [via Spotify](#)

DKB in [Tess to Sustainability](#) release datum begin 2024

Fase 2: een grote sociale voedseltuin gericht op zelfoogsten

Zoals eerder vermeld, waren de voorbereidingen voor de tweede fase van DKB, het realiseren van een uitgebreide zelfoogsttuin in Fochteloo voor 200-250 huishoudens in 2024, al vergevorderd. We hadden het bodem- en stikstofonderzoek afgerond en in september was de vergunningsaanvraag ingediend bij de gemeente. Helaas trok de landeigenaar zich eind oktober terug, beïnvloed door bezwaren van een omwonende tegen de sociale voedseltuin.

Deze ontwikkeling is natuurlijk teleurstellend. Echter, momenteel (begin november) zijn we in nauwe samenwerking met de gemeente Ooststellingwerf op zoek naar een alternatieve locatie in of nabij Oosterwolde. We zijn optimistisch dat we een geschikte plek zullen vinden, zodat we in het voorjaar van 2024 kunnen beginnen met de geplande tweede fase: een grote sociale voedseltuin waar wekelijks 200-250 huishoudens verse groenten kunnen oogsten en waarmee we de voedselbank van de lente tot en met de herfst van groenten, fruit, aardappelen en kruiden kunnen voorzien.

We verwachten de financiering voor deze nieuwe tuin rond te krijgen; nu rest ons alleen nog het vinden van de ideale locatie.

3 nieuwe Sociale Voedseltuinen in Friesland

Het succes en de bewezen aanpak van de voedseltuinen in Nieuwehorne, Oosterwolde, Darp en Wilhelminaoord heeft geleid tot interesse bij andere gemeenten in Friesland en daarbuiten, op plekken waar ook sprake is van (voedsel)armoede. Zij zien de bewezen aanpak van de voedseltuinen als concrete mogelijkheid om ook actief bij te dragen aan het welzijn van de laagste inkomensgroepen. De gemeente Leeuwarden (gebiedsontwikkeling Leeuwarden Oost), gemeente Súdwest Fryslân en gemeente Smallingerland hebben aangegeven onze aanpak voor te staan en ruimte te willen creëren voor de implementatie van een sociale voedseltuin in de betreffende gemeente.

Dat enthousiasme was de aanleiding om gezamenlijk (Stichting Sociaal en Vitaal en Stichting De Kleine Boerderij) een plan te maken om de komende 3 jaar op te schalen naar 5 sociale voedseltuinen in Friesland. We willen onze twee bestaande voedseltuinen uitbreiden en versterken en 3 nieuwe voedseltuinen helpen op te zetten.

Het doel is daarnaast om de reeds bestaande kennis en opgedane ervaringen van de sociale voedseltuinen toegankelijk te maken voor andere initiatieven en mogelijke nieuwe Sociale Voedseltuinen in Friesland en de rest van Nederland. Daartoe is het plan om een landelijke organisatie op te zetten; Sociale Voedseltuinen Nederland, beginnend bij Noord-Nederland. Met als doel om uiteindelijk een landelijke opererende ondersteuningsstructuur te bouwen.

Ondernemers, overheid en zorgverzekeraar maken dit mogelijk

De beoogde financiers zijn Fonds De Friesland, de Rabobank, lokale overheden en de provincie. Gesprekken hierover zijn op dit moment gaande.

De financiering van sociale voedseltuinen door overheid, bedrijfsleven en zorgverzekeraars is logisch. Sociale voedseltuinen verbeteren de toegang tot gezond voedsel voor kwetsbare groepen, dragen bij

aan educatie over gezonde voeding, en creëren ontmoetingsplekken die het welzijn bevorderen. Daarnaast stimuleren ze duurzame landbouwpraktijken en lokale voedselproductie, wat bijdraagt aan milieubescherming. De gezamenlijke steun van deze partijen weerspiegelt een holistische benadering van maatschappelijke uitdagingen, waarbij economische, sociale en gezondheidsaspecten worden aangepakt.